

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA HRONOV
KOMENSKÉHO NÁMĚSTÍ 8, 549 31 HRONOV

VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

ZA ŠKOLNÍ ROK 2005/2006

dle vyhlášky č. 15/2005 Sb.

č.j. zus hr 35/2006

**Příloha: Vlastní hodnocení školy – vyhodnocení dotazníku
pro zaměstnance školy**

Počet listů příloh: 8

V Hronově, dne 31. října 2006

Projednáno na pedagogické radě dne 2. listopadu 2006

zpracoval Josef Vlach, ředitel ZUŠ Hronov

Úvod

Při zpracování této zprávy jsem vycházel z pedagogické dokumentace, ze závěrů pravidelných pedagogických rad, z hodnocení plnění plánu práce školy, z rozhovorů se zaměstnanci školy, s žáky i jejich zákonnými zástupci, z rozhovorů s kolegy řediteli z dalších základních uměleckých škol, ze sledování vlastní školy i dalších ZUŠ, z vnitřních i vnějších statistických ukazatelů, sledováním života regionu apod., v neposlední řadě jsem využil vyhodnocení dotazníku pro zaměstnance školy, který je přílohou této vlastní hodnocení školy.

Tato zpráva je rozdělena do 6 kapitol (podle § 8 vyhlášky č. 15/2005 Sb.):

- 1) podmínky ke vzdělávání,
- 2) průběh vzdělávání,
- 3) podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání,
- 4) výsledky vzdělávání žáků a studentů,
- 5) řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- 6) úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Podmínky ke vzdělávání

Vnější podmínky

I když vnější podmínky ke vzdělávání nejsme schopni ovlivnit, přesto je třeba s nimi počítat při plánování i organizaci činnosti školy.

Počet dětí

Přestože i v našem regionu došlo k celkovému poklesu počtu dětí školního věku, zdá se, že se tento nepříznivý trend mění. Navíc celorepublikově základní umělecké školy výrazně snížení počtu žáků nezaznamenaly. Odráží to zvýšenou snahu rodičů, a také obcí o kvalitní využití volného času dětí. Škola umožňuje studium dětem bez ohledu na ekonomickou sílu jejich rodičů, národnost nebo státní příslušnost (úplata za vzdělávání je v mnoha případech na základě žádostí zákonného zástupce snížena). Jediným kritériem přijetí dětí je prokázání předpokladů ke studiu, což je především zájem o samotné studium ze strany rodičů i dětí. Jako žák školy pak dítě pravidelně proměňuje vlohy a svůj zájem o studium ve schopnosti a dovednosti. Poptávka o studium se v posledních letech držela na vyrovnané úrovni s nabídkou, to je s maximálním povoleným počtem žáků ze strany ministerstva. Ve sledovaném roce se podařilo dosáhnout zvýšení tohoto limitu o 40 – na celkový počet 310 dětí, protože se zlepšováním vnitřních podmínek ke studiu se očekává zvýšený zájem o studium na naší škole.

Dopravní obslužnost

Tento poměrně vážný problém (do ZUŠ Hronov chodí děti bydlící v 16 obcích nebo jejich částech) se nám poměrně dobře daří řešit vhodnou organizací studia, i když nám každé září značně komplikuje tvorbu rozvrhů a je to skutečnost, se kterou musíme neustále počítat.

Rozpočet na platy

Nedostatek finančních prostředků na platy vnímám jako jednu z největších hrozeb ovlivňujících chod školy. Nemožnost dostatečně ohodnotit zaměstnance nad rámec platového tarifu je frustrující

pro vedení školy a demotivující pro zaměstnance. O to větší hodnotu má skutečnost, jaké má škola výsledky a jaké panuje v pracovním kolektivu klima (podrobněji níže). I když škola v posledním období vykazuje tendenci ke zvýšení počtu žáků, není jisté, jak budou zajištěny prostředky na vyšší úvazky. Přestože se platy v posledním období poměrně výrazně zvýšily, neustále se snižuje poměr nenárokových složek platu. Přitom intenzita práce pro učitele se zvyšuje s připravovaným zaváděním nové koncepce na ZUŠ (rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání).

Rozpočet na provoz

Výši finančních prostředků na provoz školy lze hodnotit jako přiměřenou, zájem obce o školu je dobře patrný, výrazně se projevil v posledním období přestěhováním školy z nevyhovujících prostor do částečně rekonstruované budovy. Výraznou částku v prostředcích na provoz tvoří úplata za vzdělávání a také příspěvky od obcí, ze kterých k nám dojíždějí studovat děti. Pro další rozvoj školy je nyní rozhodující, jak brzy se podaří dokončit rekonstrukci celé budovy.

Konkurenční prostředí školy

Vzhledem ke vzdálenostem mezi jednotlivými ZUŠ v regionu si tyto školy vzájemně příliš nekonkurují. Přesto některé děti z Hronova a okolí navštěvují konkurenční ZUŠ, naopak i k nám dojíždějí děti ze vzdálenějších míst. Je to dáno konkrétní specifickou nabídkou jednotlivých škol, někdy i osobností učitele. Nebezpečí v této oblasti vidím ve výuce výtvarného oboru, který zatím nemá kvalitní prostředí pro svoji práci. Kromě rekonstrukce prostor pro výtvarný obor je třeba, abychom byli pro rodiče jako škola čitelní, abychom jim uměli vysvětlit, co nabízíme jejich dětem a co na druhé straně od nich očekáváme.

Rodiče

V některých případech rodiče (možná z neznalosti, ale spíše z nedostatku času) věnují studiu svých dětí na naší škole málo pozornosti. Je proto třeba dlouhodobě trpělivě pracovat nejen s žákem, ale také s jeho rodiči – přímým rozhovorem, občasnou účastí rodiče na individuálním vyučování, prezentací školy na veřejnosti.

Shrnutí

V oblasti vnějších podmínek ke vzdělávání vidím největší hrozbu v nedostatku prostředků na platy. Příležitosti pro rozvoj školy vidím v čitelnosti, případně profilaci školy a v trvalém kontaktu s rodiči.

Vnitřní podmínky

Personální problematika

Kvalita pedagogického sboru je velmi dobrá. V případě nekvalifikovaných učitelů se jedná o aktivní výkonné umělce, čímž je dán předpoklad pro splnění kvalifikačních podmínek. Všichni učitelé pracují aktivně, neplní si jen svoje povinnosti. Někteří jsou aktivní mimořádně, je jen škoda, že nemohou být za svou práci dostatečně odměněni (viz výše). Poměrně dobře se daří vytvářet v dětech pozitivní vztah k umění. Určité rezervy vidím u některých učitelů hudebního oboru, kde je třeba zvýšit důraz na kvalitu a na pravidelnou domácí přípravu (ve spolupráci s rodiči).

Učitelé se snaží prohlubovat si svoji kvalifikaci na odborných školeních, poměrně dobře zvládají nové technologie (využití počítače v přípravě, případně výuce), řada z nich si rozšiřuje své jazykové schopnosti.

Kvalita nepedagogických pracovníků je rovněž velmi dobrá. Vzhledem k malé velikosti školy jejich pracovní náplně kumulují více činností, znají dobře problematiku uměleckého vzdělávání a tvoří pracovní tým, který vytváří optimální podmínky pro pedagogy i žáky.

Finanční problematika

Vzhledem k tomu, že jsme škola malá, je finanční tok v organizaci velmi jednoduchý, není tak náchylný k neefektivnosti. K slabé stránce patří čerpání dotací a vyhledávání sponzorů. Vypisované dotační programy se zpravidla na naší škole nedají využít nebo by podle programu musel být napsán projekt, který škola nepotřebuje. Potencionálními sponzory jsou rodiče – podnikatelé, kteří však již platí úplatu za vzdělávání. Větší podniky sponzorují řadu akcí kulturního, sportovního i společenského života města, je otázka, zda je vhodné je žádat o sponzorský příspěvek pro školu. V každém případě problematika sponzoringu a využití grantů bude zasluhovat hlubší analýzu.

Prostorové podmínky školy

Pro většinu svých činností má škola kvalitní prostorové podmínky. Nedostatečné jsou zatím prostory pro výtvarný obor, chybí hudební sál, několik učeben a skladové prostory. Rovněž není řešena regulace vytápění v učebnách. Tyto všechny problémy má vyřešit dokončení rekonstrukce budovy.

Vybavení školy

Vybavení školy se postupně zlepšuje, stále však chybí stínění oken a nový nábytek (to má vyřešit dokončení rekonstrukce). Postupně je rozšiřován a zkvalitňován archiv hudebních nástrojů, které škola pronajímá žákům. Protože máme zájem o kvalitní nástroje, které jsou samozřejmě dražší, nemůžeme jich vždy koupit tolik, kolik bychom potřebovali. Na škole je bohatý notový archiv, který je podle potřeby doplňován. Noty jsou dětem půjčovány bezplatně. Škola je vybavena výpočetní technikou pro vedení školy, hospodářské a administrativní záležitosti, pro zaměstnance i pro žáky (hudební nauka, taneční obor). Počítače jsou průběžně inovovány a jsou v dostatečném počtu.

Komunikace na škole

Komunikace mezi vedením a zaměstnanci i mezi nimi navzájem je na velmi dobré úrovni. Je využíván osobní přístup, ale informace jsou také zasílány zaměstnancům v elektronické podobě. Škola zatím nemá vlastní webové stránky, využívá prostor na webu zřizovatele – Města Hronova.

Řízení školy

Škola nemá zástupce ředitele. V naléhavých případech je ředitel školy zastupován hospodářkou školy nebo jiným pověřeným zaměstnancem. To vyžaduje značnou autonomii pracovníků školy při plnění vlastních úkolů. Kontroly ukazují, že tato autonomie není zneužívána. Zaměstnanci je práce vedení školy hodnocena jako velmi dobrá (viz příloha).

Koncepční záměry školy

Koncepční záměry školy, jak jsou definovány v dlouhodobé části plánu práce a výhledově budou zakomponovány do školního vzdělávacího programu, jsou z větší části plněny. S přípravou školního vzdělávacího programu budou nově přehodnoceny, aby odpovídaly nové školské koncepci.

Image školy

Přestože jsme malou základní uměleckou školou, nejsme školou neznámou. Účastníme se uměleckých soutěží na krajské i celostátní úrovni, soubory školy vystupují po celé republice i v zahraničí, navazujeme kontakty s jinými soubory a školami (Praha, Polsko, Skuteč). Rádi bychom

navázali na spolupráci s anglickým Warringtonem. Ve sledovaném období jsme pořádali dvě soutěže krajské úrovně.

Shrnutí

Mezi silné stránky vnitřních podmínek ke vzdělávání patří kvalitní zaměstnanci (pedagogové i nepedagogové), dobré klima ve škole a po dokončení rekonstrukce i prostorové podmínky školy, pronajímání hudebních nástrojů a půjčování notového materiálu.

Slabou stránkou je zatím využití finančních prostředků z grantů a sponzoringu, vybavení učeben, prostory pro výtvarný obor, absence hudebního sálu, několika učeben a skladových prostor.

Průběh vzdělávání

K žákům je na škole přístupováno individuálně, ve většině případů se nám daří odhalovat vhodné dispozice žáka a usměrňovat průběh jeho studia (výběr mezi obory, volba nástroje na hudebním oboru).

Snažíme se pracovat i s žáky s některou z poruch učení, pokud se u nich projevují umělecké vlohy a pokud je taková výuka efektivní. Pro učitele je to však velká výzva, bohužel ne vždy úspěšně řešitelná.

V hudebním oboru se škola profiluje k aktivní účasti žáků v souborech školy – dechový a komorní orchestr, pěvecké sbory a další soubory. Počet akcí, na kterých se škola podílí, je především díky souborům školy dlouhodobě neuvěřitelně vysoký.

Problémem jsou stále platné učební plány a jejich nereálnost vzhledem k rozpočtu na platy. Také zajištění dostatečné hodinové dotace pro mimořádně talentované žáky je problém a je často řešen jen nadšením učitelů, které však nelze zaplatit. Doufáme, že celou věc pomůže vyřešit dobře napsaný školní vzdělávací program.

Protože řada dětí odchází na střední školy mimo Hronov, dochází vždy k velkému poklesu počtu žáků na druhém stupni. Snažíme se alespoň umožnit těmto bývalým žákům účast v souborech školy.

V posledním období škola připravila několik projektů, na kterých se podílely všechny obory školy. Tato forma práce je sice organizačně náročná, je však velmi přínosná jak pro žáky, tak pro učitele (týmová práce, nové mezioborové vazby, žáci se učí vnímat umění v jeho komplexnosti, nejen z pohledu svého hudebního nástroje nebo oboru).

Přijímání ke studiu

Žáci jsou přijímáni na základě přijímacího řízení. Snažíme se přijmout všechny zájemce tak, jak nám to kapacita školy dovolí. I proto (omezená kapacita) jsme v posledním období nedělali žádnou masivní náborovou kampaň.

Přípravné studium

Během jedno nebo dvouletého přípravného studia se žáci seznámí s elementárními základy uměleckého studia v jednotlivých oborech. Prověří se jejich skutečný zájem a také míra a specifika jejich nadání.

1. stupeň základního studia

Během sedmiletého studia prvního stupně dochází u žáků k různým krizím. Souvisí to s problémy věku, s množstvím dalších možností, které se jim pro využití volného času nabízejí, a také s tím,

že se vzrůstajícími dovednostmi stoupají také nároky na domácí přípravu (v hudebním oboru). Je to velký úkol pro učitele, aby ve spolupráci s rodiči tyto žáky v uměleckém vzdělávání udrželi.

2. stupeň základního studia

Jak již bylo řečeno výše, starší děti odcházejí na střední školy často mimo Hronov, mají méně volného času, který mohou věnovat domácí přípravě. Proto jich na naší škole studuje velmi málo. Snažíme se jim alespoň, pokud mají zájem, umožnit činnost v souborech školy.

Rozšířené studium

Vzhledem k omezeným prostředkům na platy v poslední době žádný žák nestudoval v rozšířeném studiu.

Studium pro dospělé

V poslední době nikdo v této formě studia na naší škole nestudoval. Také kvůli nejasné legislativní úpravě financování tohoto studia. Do budoucna bych byl rád, aby i dospělí mohli na naší škole studovat.

Shrnutí

Za silnou stránku v této oblasti považuji to, že se snažíme umožnit studium na naší škole všem, kteří o to projeví zájem, dále pak individuální přístup k žákům, zaměření hudebního oboru na soubory, velmi dobrá možnost uplatnění pro žáky na četných akcích a dobrá mezioborová spolupráce.

Slabou stránkou jsou nevyhovující učební plány a předčasná ukončení studia některých žáků.

Podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Spolupráce s rodiči

Forma kontaktu školy s rodiči má více podob. Někteří učitelé měli s komunikací s rodiči určité problémy, v posledním období se však situace zlepšila. Učitelé komunikují s rodiči v rámci individuálního přístupu k žákovi. Se začínajícími dětmi jsou na individuální výuce rodiče někdy přítomni, malé děti často do školy přivádějí. U starší žáků kontakt s rodiči už není tak častý. Přesto v případě potřeby učitel s rodičem komunikuje – nejčastěji telefonicky. Další formou kontaktu školy s rodiči je členská schůze SRPDŠ při ZUŠ Hronov. Bohužel tuto možnost komunikace využívá jen zlomek rodičů. Před některými akcemi si svolá učitel třídní schůzku, aby o připravované akci rodiče informoval. Škola komunikuje s rodiči přes místní Hronovské listy, články na webových stránkách Města Hronova, informace vyvěšuje na nástěnkách ve škole. V případě potřeby učitelé pomůže při osobním rozhovoru ředitel školy. O dobré úrovni komunikace s rodiči svědčí i to, že za poslední období neviduje škola žádnou stížnost ze strany rodičů. Jistou formou komunikace jsou také veřejná vystoupení žáků, na které však rodiče nechodí zdaleka v takové míře, jak bychom očekávali a jak by bylo jistě vhodné.

SRPDŠ

Při ZUŠ Hronov pracuje občanské sdružení SRPDŠ. Jeho výbor se schází s vedením školy přibližně jednou za 2 měsíce. Pořádá mnohé akce, na kterých vystupují žáci školy, některé finančně podporuje. Spolupráce školy a SRPDŠ je na velmi dobré úrovni.

Shrnutí

Silnou stránkou této kapitoly je spolupráce školy a SRPDŠ a stává se jí komunikace školy s rodiči. Slabou stránkou je malý zájem některých rodičů o práci svých dětí.

Výsledky vzdělávání žáků a studentů

Rozbor výsledků prospěchu žáků

Prospěch žáka není u základního uměleckého vzdělávání tím nejdůležitějším. Je jen pomocným faktorem, který nám signalizuje určité vývojové tendence. Faktem, který lépe než klasifikace prokáže kvalitu vzdělávání jsou veřejná vystoupení, u mimořádně nadaných žáků úspěšná přijetí na střední umělecké školy. Každý žák by měl alespoň jedenkrát za rok veřejně prezentovat výsledky svého studia (koncert, vystoupení, výstava). Vystoupení některých žáků se především díky souborům školy počítají během školního roku na desítky!

V případě, že zjistíme u žáka zhoršující se prospěch, snažíme se odhalit příčiny. Někdy pomůže větší podpora rodičů, jindy se podaří žáka lépe motivovat. V některých případech přeřadíme žáka po domluvě s rodiči na vhodnější nástroj nebo do jiného oboru. Pokud nic z výše uvedeného nepomůže, žák nevykazuje žádný pokrok a práce ve škole ho nebaví, dohodneme se s rodiči na tom, že zažádají o ukončení studia, abychom předešli ukončení studia pro neprospěch, které bych vnímal jako selhání komunikace s rodiči. K tomuto pro dítě potupnému kroku jsem zatím nemusel nikdy přistoupit.

Nezřídka se však stane, že rodiče zažádají o ukončení studia, přestože žák prospívá, třeba i s vyznamenáním. Takové rozhodnutí se snažíme zvrátit. Ne vždy se to však podaří.

Absence žáků

S neomluvenou absencí nemáme problémy, zřejmě i proto, že rodiče platí úplatu za vzdělávání.

Výsledky na soutěžích

Žáci naší školy dosahují velmi dobrých výsledků na nejrůznějších soutěžích, v krajských, celostátních a dokonce i mezinárodních úrovních. Přesto tento ukazatel nepovažuji za rozhodující faktor v oblasti kvality vzdělávání žáků. Účast na soutěžích není hlavním cílem studia na naší škole. Je to jen jeden z prostředků.

Shrnutí

Silnou stránkou této školy v této kapitole vidím v zaměření školy na vytvoření pevného vztahu k umění, nikoli v důrazu na výkon. Přitom zájemce o studium na středních uměleckých školách dovedeme k talentovým zkouškám připravit.

Naší slabou stránkou je, že ne vždy se nám podaří překonat krizi žáka v průběhu studia.

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Tato problematika je popsána v kapitole Podmínky ke vzdělávání

Úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Text této kapitoly vychází ze shrnutí předchozích kapitol.

Hrozby

- nedostatek prostředků na platy, některý z učitelů by mohl z existenčních důvodů odejít na lépe placené místo
- přetíženost některých žáků
- malý zájem některých rodičů o práci svých dětí
- mnoho nabídek pro využití volného času dětí

Příležitosti

- profilace školy
- trvalý kontakt s rodiči

Silné stránky

- neusilujeme o špičkové výkony, ale snažíme se umožnit studium na naší škole všem, kteří o to projeví zájem. Zájemce o studium na uměleckých školách dovedeme k talentovým zkouškám připravit
- kvalitní zaměstnanci (pedagogové i nepedagogové)
- dobré klima ve škole
- individuální přístup k žákům
- po dokončení rekonstrukce i prostorové podmínky školy
- mezioborová spolupráce
- zaměření hudebního oboru na soubory
- velmi dobrá možnost uplatnění pro žáky na četných akcích
- pronajímání hudebních nástrojů
- půjčování notových materiálů
- spolupráce školy a SRPDŠ
- komunikace školy s rodiči

Slabé stránky

- vybavení učeben
- prostory pro výtvarný obor
- absence hudebního sálu, několika učeben a skladových prostor
- nevyhovující učební plány
- ne vždy se nám podaří překonat krizi žáka v průběhu studia
- malé využití grantů a sponzoringu

Závěr

Škola pracovala ve sledovaném období velmi dobře. V následujícím období je třeba se zaměřit především na přípravu školního vzdělávacího programu, který bude vyhovovat konkrétním podmínkám a potřebám školy, na prohloubení individuální práce se žákem a kontaktů s rodiči, abychom lépe předcházeli předčasnému ukončování studia ze strany zákonných zástupců a na lepší využití finančních prostředků z grantů a sponzoringu.